

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6To/4/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8520010241
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 04. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emil Dubňanský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8520010241.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Emila Dubňanského a sudcov JUDr. Petra Farkaša a JUDr. Rastislava Vargu. Ph.D, L.LM, MBA na verejnom zasadnutí konanom dňa 05. apríla 2023, v trestnej veci obž. A. B. A. pre zločin krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1, 3 Tr. zákona, o odvolaní prokurátora a poškodeného C. D. proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 8T/37/2020 zo dňa 12. októbra 2022, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d/ Tr. poriadku z r u š u j e napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. poriadku

obžalovanú A. B. A., nar. XX.XX.XXXX v D. E.,
trvale bytom F. XXXX/XX,
G. – A.,

podľa § 285 písm. b) Tr. poriadku o s l o b o d z u j e spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Stará Ľubovňa pod č. Pv 397/16/7710 pre skutok právne kvalifikovaný ako zločin krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona, ktorého sa mala dopustiť na tom skutkovom základe, že

vo svojom písomnom podnete na začatie trestného stíhania zo dňa 24.4.2015 podanom na Okresnej prokuratúre v Starej Ľubovni Iživo obvinila iného z trestného činu v úmysle spôsobiť mu trestné stíhanie, a to tým, že v uvedenom podnete vedome uviedla nepravdivé skutočnosti na C. D., nar. XX.X.XXXX, trv. bytom D. E., a to tie, že tento ju dňa 27.4.2014 pod psychickým nátlakom prinútil, aby s ním vycestovala do Ríma, hoci bola v tom čase práceneschopná a povedal jej, že pokiaľ nevycestuje a pokiaľ s ním nepôjde do Ríma, ublíži na zdraví jej dcére, kde doslova uviedol, že pokiaľ s ním nepôjde do Ríma, tak pokiaľ sa vráti, tak má dosť známych, ktorí by jej dcére ublížili, skončí na „áre“ a bude sa celý život pozeráť na kaliku ako je on, kde pod týmto psychickým nátlakom nakoniec s C. D. vycestovala, a to len z obavy, aby jej dcére neublížil, pričom na základe tohto jej podnetu bolo C. D. vyšetrovateľom odboru kriminálnej polície v Starej Ľubovni pod sp. zn. ORP-101/VYS-SL-2015 dňa 23.9.2015 podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie pre zločin vydieranie podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona a bol Uznesením Okresného súdu v Starej Ľubovni zo dňa 24.3.2016 pod sp. zn. 3Tp/1/2016 vzatý do väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku so začiatkom plynutia väzby od 23.3.2016 o 14.05 hod., z ktorej bol Príkazom Okresnej prokuratúry v Starej Ľubovni sp. zn. Pv 244/15/7710-52 zo dňa 24.5.2016 prepustený na slobodu, pričom následne uznesením Okresnej prokuratúry v Starej Ľubovni pod č.k. Pv 244/15/7710 zo dňa 4.8.2016, ktoré nadobudlo právoplatnosť 10.10.2016 bolo trestné stíhanie pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona voči nemu podľa § 215 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku zastavené,

pretože skutok nie je trestným činom.

Podľa § 288 ods. 3 Trestného poriadku poškodeného C. D., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom H. XXXX/X, XXX XX I. s nárokom na náhradu škody odkazuje na civilný proces.

Podľa § 316 ods. 1 Tr. poriadku z a m i e t a odvolanie poškodeného C. D..

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 8T/37/2020 zo dňa 12. októbra 2022 bola obžalovaná A. B. A. podľa § 285 písm. a) Tr. poriadku oslobodená spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Stará Ľubovňa pod č. Pv 397/16/7710 pre skutok právne kvalifikovaný ako zločin krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona, ktorého sa mala dopustiť na tom skutkovom základe, že

vo svojom písomnom podnete na začatie trestného stíhania zo dňa 24.4.2015 podanom na Okresnej prokuratúre v Starej Ľubovni Iživo obvinila iného z trestného činu v úmysle spôsobiť mu trestné stíhanie, a to tým, že v uvedenom podnete vedome uviedla nepravdivé skutočnosti na C. D., nar. XX.X.XXXX, trv. bytom D. E., a to tie, že tento ju dňa 27.4.2014 pod psychickým nátlakom prinútil, aby s ním vycestovala do Ríma, hoci bola v tom čase práceneschopná a povedal jej, že pokiaľ nevycestuje a pokiaľ s ním nepôjde do Ríma, ublíži na zdraví jej dcére, kde doslova uviedol, že pokiaľ s ním nepôjde do Ríma, tak pokiaľ sa vráti, tak má dosť známych, ktorí by jej dcére ublížili, skončí na „áre“ a bude sa celý život pozerat' na kaliku ako je on, kde pod týmto psychickým nátlakom nakoniec s C. D. vycestovala, a to len z obavy, aby jej dcére neublížil, pričom na základe tohto jej podnetu bolo C. D. vyšetrovateľom odboru kriminálnej polície v Starej Ľubovni pod sp. zn. ORP-101/VYS-SL-2015 dňa 23.9.2015 podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie pre zločin vydieranie podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona a bol Uznesením Okresného súdu v Starej Ľubovni zo dňa 24.3.2016 pod sp. zn. 3Tp/1/2016 vzatý do väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku so začiatkom plynutia väzby od 23.3.2016 o 14.05 hod., z ktorej bol Príkazom Okresnej prokuratúry v Starej Ľubovni sp. zn. Pv 244/15/7710-52 zo dňa 24.5.2016 prepustený na slobodu, pričom následne uznesením Okresnej prokuratúry v Starej Ľubovni pod č.k. Pv 244/15/7710 zo dňa 4.8.2016, ktoré nadobudlo právoplatnosť 10.10.2016 bolo trestné stíhanie pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona voči nemu podľa § 215 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku zastavené,

pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaná stíhaná.

Podľa § 288 ods. 3 Trestného poriadku okresný súd odkázal poškodeného C. D., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom H. XXXX/X, XXX XX I. s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku podali ihneď po jeho vyhlásení odvolania prokurátor a poškodený. V neskoršie preložených dôvodoch odvolania prokurátor namieta, že sa nestotožnil so zdôvodnením súdu, na základe ktorého bolo rozhodnuté o oslobodení obžalovanej, nakoľko uvedené hodnotenie dôkazov nebolo vykonané v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 Trestného poriadku. Okresný súd pri hodnotení dôkazov vychádzal najmä z dôkazov, t.j. z výsluchov vykonaných na hlavnom pojednávaní. Vzhľadom na charakter trestnej činnosti bolo potrebné zaoberať sa dôkazmi zabezpečenými v konaní vedenom na Odbore kriminálnej polície Stará Ľubovňa sp. zn. ORP- 101/VYS-SL-2015. Z predmetného spisového materiálu jednoznačne vyplýva, že obžalovaná svojím podnetom zo dňa 24.04.2015 podanom na Okresnej prokuratúre v Starej Ľubovni okrem iného obvinila poškodeného, že tento ju dňa 27.04.2014 pod psychickým nátlakom prinútil, aby s ním vycestovala do Ríma a povedal jej, že pokiaľ nevycestuje / nepôjde do Ríma, ublíži na zdraví jej dcére, keďže má dosť známych, ktorí by jej dcére ublížili, skončí na „áre“ a bude sa celý život pozerat' na kaliku ako je on, kde pod týmto psychickým nátlakom nakoniec s C. D. vycestovala. Následne prokurátor rekapituluje trestné stíhanie poškodeného vedeného odborom kriminálnej polície v Starej Ľubovni pod sp. zn. ORP-101/VYS-SL-2015, vznesenie obvinenia aj pre zločin vydieranie podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona a následného zastavenia trestného stíhania poškodeného D. uznesením Okresnej prokuratúry v Starej Ľubovni pod. č. k. Pv 244/15/7710 zo dňa 04. 08. 2016, ktoré nadobudlo právoplatnosť 10. 10. 2016, pre tento zločin. C. D. počas celého vyšetrovania popieral spáchanie zločinu vydierania A. A. a uvádzal, že táto dopredu vedela o pripravovanej ceste do Ríma dňa 27.4.2014 ako súčasť delegácie p. Gašparoviča, vtedajšieho prezidenta SR, počas svätorečenia blahoslavených pápežov Jána XXII. a Jána Pavla II. Obžalovaná - A. B. A. ako poškodená počas celého trestného konania vedeného pod ČVS:ORP-101/VYS-SL-2015

zotrvala na svojej výpovedi, že o ceste do Ríma dňa 27.4.2014 dopredu nemala vedomosť, v tom čase bola onkologickým pacientom po operácii, ktorú absolvovala dňa 1.4.2014 a do Bratislavy dňa 27.4.2014 išla s C. D. v domnení, že ide na vyšetrenie. Až na letisku v Bratislave jej p. D. oznámil, že letia do Ríma s čím nesúhlasila, no napokon sa cesty zúčastnila, nakoľko sa jej p. D. vyhráždal, že ublíži jej dcére. Uvedené skutočnosti opakovane uviedla A. A. aj vo svojej výpovedi v trestnom konaní vedenom pod ČVS:ORP- 314/VYS- KK-2018 a dokonca aj na hlavnom pojednávaní. Vzhľadom na uvedené nie je možné podľa strany obžaloby sa stotožniť s tvrdením okresného súdu v bode 41 odôvodnenia rozsudku, že obžalovaná A. B. A. ohľadne situácie z 27.04.2014 nenavrhovala stíhanie poškodeného C. D. za zločin vydierania, ale túto situáciu uviedla len ako príklad správania sa poškodeného voči nej. Prokuratúra má za to, že obžalovaná jednoznačne poškodeného v podaní z 24.04.2015 obviňovala z protiprávneho konania, ktorého sa mal dopustiť tým, že ju pod hrozbou prinútil vycestovať do Ríma. Svedkyňa D. D., dcéra poškodeného, v trestnom konaní vedenom pod ČVS:ORP-101/VYS-SL-2015 k veci uviedla, že A. A. vedela o ceste do Ríma. Pri návštevách svedkyne počas jej štúdia v Nitre bezprostredne pred cestou do Ríma aj po návrate C. D. aj A. A. s nadšením opisovali zážitky z cesty a boli nadšení. Svedkyňa J. D. /K. A./, dcéra poškodeného, v trestnom konaní vedenom pod ČVS:ORP-101/VYS-SL-2015 k veci uviedla, že A. A. vedela o ceste do Ríma, nakoľko sa s otcom a A. A. stretla pred touto cestou v Banskej Bystrici, kde v tom čase študovala. Obaja hovorili o ceste do Ríma a boli nadšení. Na hlavnom pojednávaní sa svedkyne D. D. a J. A. odvolali na svoje predchádzajúce výsluchy, ktoré učinili v konaní ORP- 101/VYS-SL-2015, čo okresný súd pri zhodnotení dôkazov nevzal do úvahy. Predmetné svedkyne spochybnil len z dôvodu, že ich výsluch navrhol obhajca ich otca a že tieto chceli svojmu otcovi pomôcť, kde pri zmene ich výpovede by im hrozilo trestné stíhanie za krivú výpoveď. V ďalšej časti odvolania prokurátor poukazuje aj na výpoveď svedka G. H. L. a jeho vedomosti o spoločnej ceste obžalovanej a poškodeného do Ríma a výpoveď A. M. L.. Okresný súd pri vyhodnotení spochybnil aj výpovede uvedených svedkov G. H. L. a A. M. L.. V danej veci bolo však potrebné vychádzať z dôkazov zadovážených v rámci konania ORP- 101/VYS-SL-2015, ktoré predchádzali samotnému rozhodnutiu prokurátora o zastavení stíhania sp. zn. Pv 244/15/7710 zo dňa 04.08.2016. Má za to, že na hlavnom pojednávaní súd vykonával a zabezpečoval opätovne dôkazy na zhodnotenie či došlo alebo nedošlo k spáchaniu trestného činu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona, ktorého sa mal podľa A. A. dopustiť C. D. voči nej, hoci tieto už boli zabezpečené a vyhodnotené v konaní ORP-101/VYS-SL-2015 a v tomto smere bolo trestné stíhanie prokurátorom zastavené. Z uvedeného dokazovania vyplýva, že obžalovaná aj napriek tomu, že vedela, že skutočnosti ohľadom jej cesty do Ríma uvedené v podnete z 24.04.2015 sa nezakladajú na pravde, tieto však uviedla a na nich aj naďalej zotrvala, v dôsledku čoho privodila trestné stíhanie C. D., ktorý bol navyše vzatý do väzby a to uznesením Okresného súdu v Starej Ľubovni zo dňa 24.03.2016 pod sp. zn. 3Tp/1/2016 v zmysle § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku zo začiatkom plynutia väzby od 23.03.2016 o 14.05 hod., z ktorej bol Prikazom Okresnej prokuratúry v Starej Ľubovni sp. zn. Pv 244/15/7710-52 zo dňa 24.05.2016 prepustený na slobodu. Samotné trestné stíhanie C. D. a jeho pobyt vo väzbe mali na poškodeného C. D. dopad tak v osobnom ako aj v pracovnom živote. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, má prokurátor za to, že obžalovaná A. B. A. sa dopustila skutku, pre ktorý bola podaná obžaloba, a teda naplnila všetky znaky skutkovej podstaty zločinu krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona. Strana obžaloby na záver navrhla, aby Krajský súd v Prešove zrušil prvostupňové rozhodnutie Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 8T/37/2020 zo dňa 12.10.2022 a vrátil vec prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Poškodený C. D. ním zahlásené odvolanie žiadnym spôsobom bližšie neodôvodnil.

Z vyjadrenia obhajcu k odvolaniu prokurátora vyplýva, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa považuje za zákonný a správny. V predmetnej veci súd prvého stupňa vykonal rozsiahle dokazovanie, v ktorom sa dôsledne zaoberal všetkými otázkami týkajúcimi sa predmetnej trestnej veci a na základe tohto rozsiahleho dokazovania svoje rozhodnutie, ktorým oslobodil obžalovanú spod obžaloby Okresnej prokuratúry Stará Ľubovňa pre skutok kvalifikovaný ako zločin krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1, ods. 3 Tr. zákona, veľmi podrobne a dôsledne odôvodnil. Súd sa podrobne zaoberal v odôvodnení rozhodnutia všetkými otázkami týkajúcimi sa danej veci, podrobne odôvodnil, ktorým svedeckým výpovediam uveril a na základe čoho považoval tvrdenie poškodeného za účelové a na druhej strane aj náležite vyhodnotil výpovede jednotlivých svedkov, ktorí boli vypočutí v priebehu daného konania. Zvlášť obhajoba poukázala na dôvodnosť oslobodenia, ktoré súd uviedol v bode 26. až 48. odôvodnenia napadnutého rozsudku, kde v závere uviedol, že v prípade existencie akýchkoľvek rozumných pochybností je potrebné vykladať tieto v prospech obžalovanej a nie naopak. V tomto smere súd poukázal na bohatú judikatúru

Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva, z ktorej cituje. Ústavný súd už v minulosti zdôraznil, že všeobecné súdy nemôžu rezignovať na posúdenie vierohodnosti výpovede svedka, hoci ho obžaloba z nejakého dôvodu privileguje. Táto chyba nadobúda ústavnú relevanciu vtedy, keď má takáto výpoveď kľúčový význam pre preukázanie viny. Ústavný súd už viackrát konštatoval, že dôkazná situácia, pri ktorej v trestnom konaní existuje iba jediný usvedčujúci dôkaz, je z poznávacieho hľadiska neľahká a obsahuje v sebe riziko možných chýb a omylov. V takýchto prípadoch musí byť venovaná mimoriadna pozornosť dôkladnému prevereniu toho jediného priameho usvedčujúceho dôkazu a takýto dôkaz musí byť mimoriadne starostlivo hodnotený. Orgány činné v trestnom konaní sú povinné vyvinúť všemožné úsilie, aby tento jediný usvedčujúci dôkaz bol pokiaľ možno doplnený inými, hoci nepriamymi dôkazmi. Takáto povinnosť pre nich vyplýva zo zásady oficiality a zo zásady vyhľadávacej (§ 2 ods. 6 a 10 Trestného poriadku). Samotné odvolanie Okresnej prokuratúry Stará Ľubovňa podľa názoru obhajoby úplne opomína vykonané dokazovanie počas tohto konania, tak v časti prípravného konania, ale najmä počas hlavných pojednávaní, ktoré boli vykonávané Okresným súdom Stará Ľubovňa v napadnutej veci a jednotlivé výsledky výsluchov, ktoré boli vykonané na hlavnom pojednávaní vôbec neberie do úvahy a za základ viny obžalovanej považuje trestné konanie a výsluchy svedkov vo veci OKP Stará Ľubovňa ČVS:ORP-101/VYS-SL-2015, s čím obžalovaná nesúhlasí. Práve hlavné pojednávanie a dokazovanie vykonané na hlavnom pojednávaní je základom rozhodnutia o vine a treste obvineného, a z tohto dôvodu aj zákonodarcu túto povinnosť preniesol na súd. Preto nejaké iné konanie, ktoré prebehlo pred siedmimi rokmi nemôže tvoriť základ pre rozhodnutie súdu o vine, resp. nevine obžalovanej. Prokurátor v odvolaní vôbec neuvádza, že na hlavnom pojednávaní boli vykonané výsluchy aj ďalších svedkov A. A., šéfredaktorky časopisu Slovenska, PhDr. Eleny Bianchi, pracovníčky Kancelárie prezidenta SR, ktorá na hlavnom pojednávaní jednoznačne uviedla, že pozná iba p. D. ako pracovníka, ako účastníka novinárskeho sprievodu z ciest prezidenta do Vatikánu a obžalovanú videla iba raz pri bráne prezidentského paláca. Predmetná svedkyňa jednoznačne uviedla, že všetky veci týkajúce sa cesty do Ríma 27.04.2014 vybavoval Salamon, ktorý posielal údaje pani A., pričom pani A. s ňou nekomunikovala vôbec. Svedkyňa A. A. taktiež uviedla, že o ceste do Ríma telefonovala len so D. a s obžalovanou vôbec netelefonovali. Otázky reportáže boli dohodnuté len s p. D.. Okresný prokurátor vo svojom odvolaní vôbec nebral do úvahy rozpornosť výpovedí svedkov vo veci vedenej na OKP Stará Ľubovňa pod ČVS: ORP-101/VYS-SL-2015 s výpoveďami svedkov v predmetnej veci ako aj s ich výpoveďami na hlavnom pojednávaní. Zároveň strana obhajoby poukazuje na rozpornosť výpovedí svedkyne J. D. a D. A., N. D. vo vyššie uvedenom vyšetrovacom spise ČVS: ORP-101/VYS-SL- 2015, o ktoré opiera svoje odvolanie okresný prokurátor s výpoveďami týchto svedkýň z prípravného konania v predmetnej trestnej veci ako aj rozdielnosť ich výpovedí na hlavnom pojednávaní, ktoré následne detailne analyzuje. Taktiež upriamuje pozornosť aj na svedeckú výpoveď G. D. (otca poškodeného) zo dňa 18.05.2020, ktorá vôbec nekorešponduje s výpoveďou D. A. resp. J. D. ohľadom cesty do Ríma, pričom svedok G. D. vo svojej výpovedi zo dňa 18.05.2020 uviedol, že bol prítomný na návšteve u syna C. na ulici Zimnej 1 a vtedy sa mali rozprávať o návšteve Ríma na blahorečenie H. G. II., pričom tam bola prítomná vnučka Lucia ako aj pani A. a pani A. mala pozvať J., aby išla s nimi. Túto skutočnosť J. D. jednoznačne poprela vo svojej výpovedi zo dňa 18.06.2020, že si na takú vec nespomína a že by ju skôr pozval otec, ale aj tak by tam s nimi nešla a vôbec si nepamätala, aby ju otec volal do Ríma na blahorečenie Jána Pavla II. Pokiaľ v odvolaní okresný prokurátor poukázal na výpoveď C. D., že motívom krivého obvinenia jeho osoby obžalovanou je snaha vyhnúť sa povinnosti vrátiť vyplatené nemocenské dávky z dôvodu porušenia liečebného režimu zo dňa 27.04.2014, a to vycestovaním do Ríma, predmetné tvrdenie, ako aj iné tvrdenia poškodeného sú scestné a zavádzajúce a nemajú reálnu oporu vo vykonaných dôkazoch. Na základe anonymného podania na obžalovanú už dňa 15.01.2015 bola spísaná zápisnica na Sociálnej poisťovni, pobočka Stará Ľubovňa a dňa 16.02.2015 obžalovaná sa vyjadrovala k predmetnému oznámeniu, v ktorom taktiež uviedla okolnosti týkajúce sa cesty do Ríma, kde poukazuje na to, že o tejto ceste nevedela a že túto cestu absolvovala pod vyhrážkami ublíženia na zdraví nielen jej ale aj jej dcéry, pričom sa bála o zdravie svojej dcéry, bola oklamaná, pod psychickým tlakom nemyslela na seba, ale na to, čo hrozí jej dcére, a nevidela iné riešenie, pričom uviedla, že C. D. už predtým jej niekoľkokrát ublížil na zdraví, a to v roku 2013 a 2014. Sociálnou poisťovňou bola nakoniec vyčíslená výška vrátenia nemocenských dávok za obdobie od 27.04.2014 do 26.05.2014 v celkovej sume 436,50 Eur, pričom zároveň bol povolený splátkový kalendár cca vo výške 25 Eur. Teda rozhodne v danom prípade ide o tak nepatrnú sumu, ktorá nemohla byť motívom, aby obžalovaná podala trestné oznámenie na poškodeného tak, ako to tvrdí resp. tvrdil poškodený v predmetnom konaní. Následne obhajoba poukazuje aj na ďalšie rozpory vo výpovediach poškodeného tak z prípravného konania ako na hlavnom pojednávaní, pričom v mnohých prípadoch si svoje tvrdenia účelovo prispôboval danej situácii. Súčasne dodáva, že po tom, čo bolo vznesené obvinenie proti

poškodenému pre trestný čin ublíženia na zdraví ako aj pre trestný čin vydierania, vzhľadom na to, že poškodený sa dlhodobo a úmyselne vyhýbal trestnému stíhaniu, bolo po obvinenom opätovne vyhlásené pátranie a následne bol Okresným súdom Stará Ľubovňa vydaný príkaz na zatknutie dňa 20.01.2016, na základe ktorého bol poškodený vzatý do väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. a/ Tr. por., t.j. z dôvodu tzv. útekovej väzby. Po vykonaní procesných úkonov, t.j. vyluchu obvineného, znaleckých posudkov, konfrontácií ako aj na základe prehlásenia, že sa bude zdržiavať u svojej priateľky K. K., bol dňa 24.05.2016 prepustený z väzby na slobodu. Vo väzbe bol teda C. D. dva mesiace z dôvodu, že sa vyhýbal trestnému stíhaniu a predmetnú väzbu si týmto konaním zapríčinil sám. O zákonnosti a dôvodnosti väzby svedčí aj odsúdenie poškodeného a to rozsudkom Okresného súdu v Starej Ľubovni zo dňa 31.08.2017 sp. zn. 1T/90/2016 pre trestný čin ublíženia na zdraví. Nie je teda pravda, že obžalovaná zapríčinila väzbu C. D., túto si zapríčinil sám v dôsledku toho, že nepreberal poštu, vyhýbal sa trestnému stíhaniu, maril ho, čo nakoniec vyústilo do vydania príkazu na vzatie do väzby, ako aj samotnému vzatiu do väzby. Pokiaľ by C. D. riadne preberal poštu, nemaril trestné stíhanie, nikdy by nebol vzatý do väzby, a teda predmetnú väzbu si doslova zapríčinil sám svojím konaním. Tvrdenie poškodeného v priebehu hlavného pojednávania, že v dôsledku týchto skutočností prišiel o celý svoj majetok, na základe čoho si uplatňoval voči obžalovanej náhradu škody vo výške 1.500.000,- Eur je nepravdivé a dokresluje iba tú skutočnosť, že poškodený svojimi výpoveďami sústavne zavádza a klame, čo v podstate potvrdil aj znalecký posudok PhDr. Jancurovej. To, že trestným konaním vedeným proti poškodenému a s tým súvisiacou väzbou nedošlo k škode na strane poškodeného, ako to poškodený neustále tvrdí, svedčí aj to, že už v roku 2012 - 2013 boli proti poškodenému ako živnostníkovi začaté exekučné konania, a to pod sp. zn. EX 2586/2014 a pod sp. zn. EX 4464/2014 a ďalšie, najmä čo sa týka spoločnosti Proficredit, ktorá si voči poškodenému uplatňovala svoj nárok vo výške 171.737,14 eur. Práve táto spoločnosť podala návrh na vykonanie dražby, pričom dátum konania dražby bol určený na deň 30.03.2016 a táto dražba bola zverejnená v Obchodnom vestníku pod č. 330/2016 už dňa 15.02.2016. Teda o dražbe C. D. vedel už dňa 15.02.2016, teda v čase, keď ešte nebol vzatý do väzby. Tvrdenie poškodeného, že táto dražba bola účelovo uskutočnená až v čase keď bol vo väzbe je nepravdivé a zavádzajúce. Poškodený mal od 15.02.2016, kedy bola zverejnená dražba, dostatok času na zabránenie dražby, čo však neurobil z jednoduchého dôvodu, pretože bol svojím tzv. „podnikaním“ tak vysoko zadlžený, že dražba bola jediným možným spôsobom splatenia dlhov súvisiacich s exekúciami. Na základe uvedených skutočností okresný súd správne rozhodol, keď v súlade s § 288 ods. 3 Tr. por. odkázal poškodeného s nárokom na náhradu škody na civilný proces. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody obhajoba žiada, aby odvolací súd zamietol odvolanie okresného prokurátora Okresnej prokuratúry Stará Ľubovňa zo dňa 02.01.2023 ako nedôvodné.

Z vyjadrenia poškodeného k odvolaniu prokurátora okrem iného vyplýva, že sa v plnej miere s ním stotožňuje. V ďalších častiach uvádza poškodený svoje vyjadrenia k bodom 34, 36, 38, 42, 43, 44, 48 napadnutému rozsudku, ktoré bližšie analyzuje. Súd sa v rámci odôvodnenia ani nevyjadril k viacerým dôkazom a skutočnostiam predložených poškodeným, ďalej vo vzťahu k výpoveďami dcér poškodeného (bod 33), týmto neuveril, pretože svedkyne museli vypovedať zhodne ako v rámci trestného konania, kde podľa súdu boli rozpory a zmena ich výpovede by im mohla priniesť trestné stíhanie, aj keď podľa poškodeného svedkyne vypovedali súvislo a rozpory v rámci svojich výpovedí odstránili zrozumiteľnými a logickými dôvodmi. Obžalovaná viackrát uviedla nepravdivé skutočnosti, napriek tomu súd hodnotil jej výpoveď ako dôveryhodnú. V čase, keď obžalovaná podala trestné oznámenie už dávno nežila s obžalovaným, čiže už nemohla mať žiadne obavy od poškodeného, že by mohol ublížiť jej, prípadne dcére obžalovanej. Ako aj sám sudca uviedol, tak motívom obžalovanej na podanie trestného oznámenia bolo s najväčšou pravdepodobnosťou to, že poškodený mal na obžalovanú podávať anonymné podnety na Sociálnu poisťovňu, pričom sudca toto odôvodnil ako „zrozumiteľný motív“. Odôvodnenie rozsudku len umocňuje podozrenie poškodeného o zaujatosti samosudcu, ktorý podľa názoru poškodeného v rámci celého priebehu konania jednostranne postupoval v prospech obžalovanej. Samosudca aj napriek opakovaným námietkam poškodeného ako aj prokuratúry prijímal nové listiny a aj ich následne vykonával ako dôkazy, ktoré boli zo strany samostatnými podaniami obžalovanej neustále doplňované, pričom absolútne nesúviseli so skutkom, ktorý bol predmetom obžaloby. Poškodený upozorňoval na možnú zaujatosť samosudcu aj vo vzťahu k obhajcovi obžalovanej, ktorý bol dlhoročným predsedom Okresného súdu Stará Ľubovňa. Vzhľadom na procesný postup, ktorý bol v prospech obžalovanej, taktiež v zmysle odôvodnenia, kedy sudca jednostranne zhodnotil dôkazy v prospech obžalovanej, trpí napadnutý rozsudok závažnými vadami, a preto ho považuje poškodený v celom rozsahu za nezákonný. K takto podanému vyjadreniu poškodeného sa vyjadrila strana obhajoby, ktorá má za to, že z uvedeného podania jednoznačne vyplýva, že poškodený sa vyjadruje iba k otázke viny a nie k otázke náhrady

škody, keď svojím podaním napáda rozsudok Okresného súdu v Starej Ľubovni zo dňa 12.10.2022. Vychádzajúc z uvedených skutočností obhajoba navrhla odvolaciemu súdu, aby k predmetnému vyjadreniu poškodeného neprihliadal, vzhľadom na to, že takéto právo čo sa týka viny ani trestu poškodený nemá. Z tohto dôvodu sa k predmetnému vyjadreniu nebudú bližšie vyjadrovať.

Na základe takto podaných odvolaní krajský súd v zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolatelia podali odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, prihliadajúc aj na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a dospel k záveru, že odvolanie okresného prokurátora je dôvodné, avšak z iných ako uvádzaných dôvodov a odvolanie poškodeného je podané neoprávnenou osobou.

K odvolaniu poškodeného krajský súd uvádza nasledovné.

Podľa § 288 ods. 3 Tr. por., ak súd obžalovaného spod obžaloby oslobodí, odkáže poškodeného s jeho nárokom na náhradu škody vždy na civilný proces, prípadne na konanie pred iným príslušným orgánom.

Podľa § 307 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku, rozsudok môže odvolaním napadnúť poškodený pre nesprávnosť výroku o náhrade škody.

Z uvedeného teda vyplýva, že poškodený má právo podať odvolanie voči rozsudku len v rozsahu vymedzenom v ustanovení § 307 ods. 1 písm. c/ Tr. por., teda iba čo do výroku o náhrade škody. Odvolanie poškodeného proti oslobodzujúcemu rozsudku smeruje však svojou povahou proti výroku o vine a takéto odvolanie poškodenému neprislúcha.

V zmysle § 316 ods. 1 Tr. por., odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť.

Podľa už ustálenej súdnej praxe, ak podá poškodený odvolanie proti výroku oslobodzujúceho rozsudku, ktorým bol podľa § 288 ods. 3 Tr. por. odkázaný so svojimi nárokmi na náhradu škody na civilný proces, ide o odvolanie podané neoprávnenou osobou, a preto ho odvolací súd zamietne podľa § 316 ods. 1 Tr. por. (prim. R 43/1967).

V dôsledku uvedeného v danom prípade bolo potrebné, aby krajský súd zamietol odvolanie poškodeného C. D., ako osoby neoprávnenej v súlade s ust. § 316 ods. 1 Tr. poriadku, a preto sa ani nezaoberal týmto odvolaním v rozsahu uvedenom v § 317 ods. 1 Tr. poriadku.

Krajský súd s ohľadom na obsah a povahu odvolacích námietok prokurátora následne uvádza, že okresný súd vykonal v rámci riadneho procesného postupu dokazovanie v rozsahu potrebnom pre náležité objasnenie veci, dospel pritom k správnym skutkovým zisteniam, avšak dospel k nesprávnemu právnemu záveru vo vzťahu k ustanoveniu, podľa ktorého mala byť obžalovaná oslobodená spod obžaloby v posudzovanom prípade.

V prvom rade odvolací súd preskúmaval procesný postup konajúceho súdu, či tento netrpí takými podstatnými chybami, v dôsledku ktorých je nevyhnutné napadnutý rozsudok zrušiť. Zistil pritom, že konajúci súd vykonal dokazovanie v súlade s ustanovenými pravidlami v procesnom predpise, pritom obžalovanej umožnil vyjadriť sa k okolnostiam kladeným jej obžalobou za vinu a k vykonaným dôkazom, vypočúvať svedkov, navrhovať dôkazy, ktoré by vyvracali jej vinu, ako aj predniesť argumenty o jej nevine v rámci záverečnej reči a posledného slova. Za daných zistení potom krajský súd uzavrel, že konanie predchádzajúce napadnutému rozsudku je v súlade s procesným predpisom a právo na obhajobu obžalovanej porušené nebolo.

Prvostupňový súd na hlavných pojednávaniach vykonal všetko do úvahy prichádzajúce dokazovanie týkajúce sa skutku uvedeného v obžalobe okresného prokurátora a boli vykonané dôkazy v rozsahu potrebnom na zistenie a ustálenie skutkového stavu veci a to zákonným spôsobom. Zabezpečené dôkazy boli okresným súdom vyhodnotené v súlade so zásadou uvedenou v § 2 ods. 12 Tr. poriadku a skutkové zistenia uvedené v napadnutom rozsudku sú odrazom výsledkov dokazovania, s ktorými sa krajský súd stotožnil a tieto považuje za správne. Rozsudok súdu I. stupňa obsahuje náležité, podrobné a precízne odôvodnenie, v ktorom je vyložené, ktoré skutočnosti boli vzaté za dokázané

a o ktoré dôkazy sa prvostupňový súd opieral a akými úvahami sa spravoval pri konečnom hodnotení dôkazov.

Odvolací súd považuje takto zistené skutkové okolnosti za správne, s nimi sa stotožnil a keďže súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia veľmi rozsiahlym spôsobom rozviedol jednotlivé dôkazy, z ktorých pri ustálení skutkového stavu vychádzal, krajský súd z dôvodu neopakovania na tam uvádzane skutočnosti v celom rozsahu odkazuje.

Prvostupňový súd následne po rekapitulácii vykonaných dôkazoch a ich hodnotení ako jednotlivo tak aj v ich súhrne svoj výrok o oslobodení obžalovanej spod obžaloby z dôvodu, že nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaná stíhaná, ustálil na základe toho, že v danom prípade, teda aj po vykonaní dokazovania, nevyplýva jediný možný záver, že sa skutok stal, teda že obžalovaná úmyselne krivo obvinila poškodeného, že skutok napĺňa všetky znaky trestného činu krivého obvinenia, spáchala ho obžalovaná a je za neho trestne zodpovedná. Naopak z uvedených okolností prípadu a záverov vyvođených z vykonaného dokazovania, ako sú popísané v odôvodnení napadnutého rozsudku, je zrejmé, že v danej veci existujú závažné pochybnosti, že sa skutok stal tak, ako sa kládol obžalovanej za vinu. V tejto súvislosti okresný súd dodal, že nie je povinnosťou obžalovanej dokazovať svoju nevinu, pretože zásada prezumpcie neviny vyžaduje, aby to bol štát, kto nesie v trestnom konaní dôkazné bremeno. Vykonané dôkazy musia jednoznačne s najvyšším stupňom istoty preukazovať, že skutok uvedený v obžalobe sa stal, tento je trestným činom a že práve obžalovaná je osobou, ktorá sa žalovaného skutku dopustila. V prípade existencie akýchkoľvek rozumných pochybností je potrebné vykladať tieto v prospech obžalovanej a nie naopak. V tomto smere súd prvého stupňa poukázal aj na názor Ústavného súdu SR vysloveného v rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 455/2020, podľa ktorého „ak existujú interpretačne rovnocenne stojace alternatívy, je potrebné v súlade s výkladovými princípmi trestného procesu voliť tú pre páchatel'a najpriateľnejšiu (in dubio pro reo)“. Okresný súd preto dospel k záveru, že v predmetnej trestnej veci je potrebné aplikovať zásadu in dubio pro reo (v pochybnostiach v prospech obžalovaného), ktorej aplikácia prichádza do úvahy vtedy, ak pochybnosti, ktoré vznikli v trestnom konaní o dokazovanej skutočnosti, trvajú aj po vykonaní a zhodnotení všetkých dostupných dôkazov, ktoré môžu reálne prispieť k náležitému zisteniu skutkového stavu, a to v rozsahu nevyhnutnom na objektívne posúdenie stavu veci a zákona zodpovedajúcemu spravodlivému rozhodnutiu. Prvostupňový súd ani po vykonaní všetkých do úvahy prichádzajúcich dôkazov a dôkazov, ktoré strany navrhli a ktoré súd vykonal, nemôže spoľahlivo, teda bez rozumných a dôvodných pochybností, uzavrieť, že skutok uvedený v obžalobe sa stal. S poukazom na takúto dôkaznú situáciu a jej hodnotenie okresný súd preto rozhodol o oslobodení obžalovanej spod obžaloby podľa § 285 písm. a/ Tr. poriadku. Vzhľadom na oslobodenie obžalovanej súčasne súd prvého stupňa v súlade s § 288 ods. 3 Trestného poriadku odkázal poškodeného s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Aj podľa názoru krajského súdu sa v prejednávanej trestnej veci v rámci dokazovania vytvorili dve skupiny dôkazov. Na jednej strane išlo o dôkazy, ktoré potvrdzovali výpovede obžalovanej, na strane druhej boli dôkazy, ktoré ju mali usvedčovať zo spáchania trestnej činnosti, teda sa jedná o situáciu „tvrdenia proti tvrdeniu“.

Správne a zákone pritom vyhodnotil súd prvého stupňa vierohodnosť vykonaných dôkazov a to ako výpovede obžalovanej A. B. A. a poškodeného C. D., tak aj jednotlivých svedkov v tomto konaní a aj listinných dôkazov v trestnej veci vedenej vyšetrovateľom odborom kriminálnej polície v Starej Ľubovni pod sp. zn. ORP-101/VYS-SL-2015. Prokuratúra de facto svoj záver o vine obžalovanej opiera prakticky výlučne len o listinné dôkazy z predchádzajúceho trestného stíhania teraz poškodeného C. D., v ktorom bol, okrem iného trestného činu (ublíženia na zdraví), stíhaný aj za zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zákona. Uvedené trestné konanie bolo vedené na základe podnetu obžalovanej zo dňa 24.04.2015, v ktorom sa okrem iných skutočností, za ktoré bol poškodený aj právoplatne odsúdený (prečin ublíženia na zdraví vedené na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp.zn. 1T/90/2016), zmienila o psychickom nátlaku poškodeného voči nej v súvislosti s cestou do Vatikánu dňa 27.04.2014, pričom v tejto časti bolo vyšetrovanie ukončené uznesením prokurátorky Okresnej prokuratúry Stará Ľubovňa Pv 244/15/7710 zo dňa 4.8.2016, právoplatné 10.10.2016 o zastavení trestného stíhania podľa § 215 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku – teda, že skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. Z uvedeného potom jednoznačne vyplýva, že k zastaveniu trestného stíhania nedošlo z dôvodu, že bolo nepochybne zistené, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie, čomu odpovedá dôvod na zastavenie trestného stíhania podľa § 215 ods. 1 písm. a) Tr. poriadku, ale že skutok nie je trestným

činom, teda sa musel stať, len nevykazoval všetky obligatórne znaky stíhaného zločinu vydierania. Pre uznanie viny obžalovanej by muselo byť jednoznačne preukázané, že tvrdenia obžalovanej o hrozbách poškodeného sú jednoznačne nepravdivé. Pre takýto záver však nepostačuje, že trestné stíhanie vo veci týkajúcej sa tvrdení obžalovanej (zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, 2 písm. d/ Tr. zák.) bolo zastavené. Ak prokurátorka na základe vykonaného dokazovania v prípravnom konaní (uznesenie Okresnej prokuratúry Stará Ľubovňa Pv 244/15/7710 zo dňa 4.8.2016) dospela v súvisiacej trestnej veci k záveru, že skutok (vydieranie) nie je trestným činom, teda pripustila, že sa skutok stal, tak potom obsah trestného oznámenia poškodenej ohľadne tohto skutku taktiež pri použití zásady v pochybnostiach v prospech obžalovanej, môže byť kvalifikovaný tak, že tento skutok nie je trestným činom.

Pokiaľ ide o dokazovanie vykonané na hlavnom pojednávaní, tak obžalovaná v podstate obsahovo zopakovala skutkové okolnosti, v ktorých videla spáchanie trestného činu, a ktoré aj boli podkladom pre vedenie trestného stíhania vo veci trestného činu vydierania. Podľa jej verzie skutkových okolností malo dôjsť k spáchaniu trestného činu dňa 27.04.2014 s tým, že ju mal poškodený nútiť hrozbou násilia na jej dcéru, aby s ním išla do Ríma. Z uvedeného vyplýva, že okrem obžalovanej a poškodeného nemal byť už nikto iný účastný na obžalovanou oznamovanej trestnej činnosti. Poškodený neustále zdôrazňoval, že o spoločnej ceste do Vatikánu s obžalovanou kritického dňa mali vopred vedieť jeho dcéry (Lucia a Slávka), jeho otec G. D., G. H. L. a jeho manželka, ako aj ďalšie ním uvádzané osoby. Je ale potrebné uviesť, že tieto osoby si na rozdiel od konania, v ktorom vystupoval poškodený C. D. ako obvinený (ORP-101/VYS-SL-2015) v terajšom konaní nespomínali (nepamätali si) na ním udávané skutočnosti, najmä o vedomosti poškodenej o ich spoločnej ceste do Vatikánu, resp. že sa o nej dozvedeli až po jej uskutočnení z ich rozprávania (napr. svedkyňa M. L.), pričom prvostupňový súd sa takto zistenými skutočnosťami dôsledne zaoberal a dostatočne sa s nimi vypoďriadal, pričom krajský súd nemôže vytknúť takémuto hodnoteniu žiadnu arbitrárnosť alebo svojvôľu.

Zo skutkovej podstaty prečinu krivého obvinenia podľa § 345 Tr. zákona vyplýva, že toto ustanovenie poskytuje ochranu riadnej činnosti štátnych orgánov, ako i občanov pred lživými útokmi na ich práva, slobodu a česť. Lživo obviniť znamená vedome nepravdivo informovať o skutkových okolnostiach, teda o tom, kedy, kde a ako mal byť trestný čin spáchaný a kto je jeho páchatel'. Obvinenie spočíva v konaní páchatel'a, ktoré môže byť podnetom na trestné stíhanie konkrétnej nevinnej osoby. Nezáleží na forme oznámenia, ani na tom, komu je obvinenie oznámené, ak páchatel' koná so zámerom, aby sa napokon dostalo do rúk orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu a bolo podnetom k trestnému stíhaniu nevinnej osoby. Krivé obvinenie iného z trestného činu musí smerovať voči určitej osobe. Nie je potrebné, aby táto osoba bola označená menom. Postačí, ak je individualizovaná uvedením takých okolností, z ktorých možno spoľahlivo usúdiť, o ktorú osobu ide (porovnaj R 29/1988). Krivé obvinenie môže smerovať i voči viacerým osobám. Subjektívna stránka vyžaduje úmyselné zavinenie spolu s pohnútkou privodiť trestné stíhanie iného. Nebude preto záležať, či lživé obvinenie v skutočnosti povedie k trestnému stíhaniu. Pri posudzovaní viny páchatel'a trestného činu krivého obvinenia sa nestačí zaoberať iba otázkou, či osoba, ktorú obvinil, skutočne spáchala trestný čin, prípadne či bola preň stíhaná a odsúdená. Orgány činné v trestnom konaní musia zároveň preukázať, že si páchatel' trestného činu krivého obvinenia podľa § 345 Tr. zákona bol vedomý toho, že obviňuje inú osobu nepravdivo.

Z dôkazov zabezpečených v prípravnom konaní ako aj na hlavnom pojednávaní je ale zrejme, že nebolo jednoznačne preukázané, že obžalovaná si bola vedomá toho, že jej tvrdenia voči C. D. tak, ako ich ona v danej situácii vnímala, odporujú pravde. Vyslovenie len obyčajného podozrenia zo strany obžalovanej o tom, že konaniami poškodeného C. D. malo/mohlo dôjsť k spáchaniu určitého trestného činu (ublíženia na zdraví podľa § 156 Tr. zákona a nebezpečného prenasledovania podľa § 360a Tr. zákona), pričom zo strany vtedy konajúceho vyšetrovateľa došlo dňa 02.08.2016 dokonca k podaniu návrhu na podanie obžaloby aj za zločin vydierania voči poškodenému (viď čl. 95-7), nemožno považovať za vedome lživé a teda za krivé obvinenie. Nemožno prehliadnuť ani to, že nielen obžalovaná, ale aj samotný poškodený podával na obžalovanú viaceré a to aj trestné oznámenia, čo svedčí o intenzívnejšom narušení vtedajších partnerských vzťahov medzi nimi a to aj v súvislosti s ich predchádzajúcim spoločným podnikaním.

V súdenom prípade ale právne posúdenie skutkových zistení uvedených vo výroku napadnutého oslobodzujúceho rozsudku nemožno, podľa názoru krajského súdu, považovať za zákonu zodpovedajúce. Je potrebné dať do pozornosti prvostupňovému súdu to, že z vykonaného dokazovania je celkom zrejme, že k napísaniu podnetu na začatie trestného stíhania zo strany obžalovanej

bez akýchkoľvek pochybností došlo, čo ani samotná obžalovaná nepopierala, a teda k oslobodeniu obžalovaného spod obžaloby nebolo možné pristúpiť na základe ust. § 285 písm. a/ Tr. poriadku (skutok sa nestal).

Krajský súd po vykonaní všetkých do úvahy prichádzajúcich možných dôkazov a na základe výsledkov vykonaného dokazovania nemôže spoľahlivo (teda bez rozumných a dôvodných pochybností) uzavrieť, že skutok, tak ako je uvedený obžalobe, je trestným činom. Krajský súd podotýka, že oslobodzujúci rozsudok nie je rozhodnutím o nevine obžalovaného. Pre odsúdenie musí byť jednoznačne preukázané, že sa skutok stal, že je trestným činom a že ho spáchal práve obžalovaný, ktorý je zaň trestne zodpovedný. Naproti tomu pre oslobodenie obžalovaného nie je potrebné mať preukázané, že nespáchal žalovaný skutok, ale stačí, ak nie je preukázané, že taký čin spáchal práve on, resp. že skutok je trestným činom. Podľa odvolacieho súdu v tomto trestnom konaní neboli predložené také dôkazy, ktoré by súdu umožňovali jednoznačne konštatovať, že skutok uvedený v obžalobe je trestným činom. Vo všeobecnosti totiž platí, že na odsúdenie obžalovanej zo spáchania trestného činu krivého obvinenia pritom zásadne nepostačuje len presvedčenie súdu o nepravdepodobnosti posudzovanej informácie tvrdenej obžalovanou, ale musí byť bez rozumných pochybností preukázaná jeho nepravdivosť. Krajský súd sa v plnom rozsahu stotožňuje so záverom nálezu Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 520/2016 zo dňa 22.06.2016, ktorý zdôrazňuje, že vyslovenie len podozrenia, že došlo k spáchaniu trestného činu konkrétnou osobou, nie je možné považovať za vedome lživé, a teda za krivé obvinenie, pričom pri posudzovaní viny obžalovaného zo spáchania trestného činu krivého obvinenia sa nestačí zaoberať otázkou, či krivo obvinená osoba skutočne spáchala trestný čin, prípadne, či z neho bolo uznaná za vinného alebo či bola odsúdená, ale či je možné preukázať, že obžalovaný z hľadiska subjektívnej stránky trestného činu chcel alebo si bol vedomý, že obviňuje inú osobu nepravdivo a bol s tým uzrozumený a súčasne chcel alebo bol aspoň uzrozumený s tým, že v dôsledku jeho obvinenia bude táto osoba trestne stíhaná.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd konštatuje, že nie je možné nepochybne, t.j. bez rozumných pochybností ustáliť, že tvrdenia uvádzané obžalovanou, ktoré poskytla ako oznamovateľka trestného činu, boli nepravdivé/lživé. Práve z týchto dôvodov bolo namieste uplatnenie zásady in dubio pro reo pre oslobodenie obžalovanej spod obžaloby postupom podľa § 285 písm. b) Tr. poriadku. V tomto smere odvolací súd poukazuje aj na ustálenú judikatúru, ktorá konštatuje, že zásada zisťovania skutkového stavu veci, o ktorej nie sú dôvodné pochybnosti vyžaduje, aby súd oprel svoje rozhodnutie o vine o jednoznačne zistené fakty a nie len o pravdepodobnosť. Tam, kde nie je možné bezpečne určiť, ktorá z variant skutkového riešenia zodpovedá skutočnosti, musí súd voľiť tú, ktorá je pre obvineného najpriaznivejšia (R 46/1963), pričom ani vysoký stupeň podozrenia sám osebe nemôže vytvoriť zákonný podklad pre odsudzujúci výrok.

Odvolací súd uzatvára, že v konaní pred súdom prvého stupňa stranou obžaloby a ani poškodeným nebol produkovaný taký súhrn dôkazov, ktoré by jednoznačne a nepochybne usvedčovali obžalovanú zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe. Odvolací súd pritom nekonštatuje, že obžalovaná sa nedopustila skutku uvedeného v obžalobe (teda, že ako oznamovateľka neuviedla pravdu), ale konštatuje, že nebolo bez rozumných pochybností preukázané, že sa skutku uvedeného v obžalobe dopustila (teda, že vypovedala vedome lživo). Nedokázaná vina tu má však rovnaké dôsledky ako dokázaná neviná a tým je, za použitia zásady in dubio pro reo, oslobodenie spod obžaloby.

K jednotlivým odvolacím námietkam prokurátora krajský súd poukazuje na vyššie rozvedené skutkové úvahy okresného súdu, s ktorými sa stotožnil pri preskúmaní jednotlivých výrokov napadnutého rozsudku. Pokiaľ ide o samotné hodnotenie dôkazov, odvolací súd na základe preskúmania odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa a na základe štúdia predloženého spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvého stupňa sa správne, logicky a presvedčivo vysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre jeho rozhodnutie. Žiadnym z vykonaných dôkazov nebolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané, aby obžalovaná konala takým spôsobom, ako jej to kládla obžaloba za vinu, teda že chcela úmyselne lživo obviňovať C. D. z trestného činu a takto privodiť jeho trestné stíhanie. Podstatou podaného odvolania je totiž snaha prokurátora dosiahnuť, aby krajský súd prehodnotil vykonané dôkazy a na základe iného hodnotenia v intenciách požiadavky strany obžaloby dospel k odlišným skutkovým a právnym záverom, než aké urobil prvostupňový súd. Je ale potrebné konštatovať, že skutkový stav bol okresným súdom na podklade vykonaného dokazovania zistený správne, avšak tento len nesprávne právne posúdil, keď namiesto oslobodenia spod obžaloby podľa § 285 písm. a) Tr. poriadku, mal obžalovanú oslobodiť podľa § 285 písm. b) Tr. poriadku, čo ale krajský súd

na podklade odvolania prokurátora napravil. Zásada náležitého zistenia skutkového stavu v zmysle § 2 ods. 10 Tr. por. totiž vyžaduje, aby súd oprel svoje rozhodnutie o vine a treste o jednoznačne zistené a bezpečne preukázané fakty, nie iba o pravdepodobnosť. Za zistenie skutočného stavu veci preto nemožno považovať iba zistenie o pravdepodobnosti dokazovanej skutočnosti, hoci výsledky dokazovania pripúšťajú možnosť urobiť záver, že existuje, avšak na druhej strane nevyklučujú možnosť iného alebo opačného záveru. Nie je ani dôvodom na zrušenie napadnutého rozsudku skutočnosť, že prokurátor na základe svojho presvedčenia poukazuje na možnosť hodnotenia tých istých dôkazov s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom. Aj keby prichádzali do úvahy dva či viac výkladov na základe vykonaných dôkazov, nie je možné urobiť záver, ktorý najviac zaťažuje obžalovaného, a to práve s ohľadom na princíp prezumpcie neviny, ktorý vyžaduje, aby to bol štát, ktorý nesie konkrétne dôkazné bremeno a tam, kde sú akékoľvek pochybnosti, musia byť vyložené v prospech obžalovaného. V uvedenom smere je nutné uviesť, že výrok o vine môže byť založený len na takých dôkazoch, ktoré celkom vylučujú pochybnosť, že sa stal skutok, ktorý je predmetom trestného stíhania a tento je trestným činom. Pokiaľ neexistuje ucelená reťaz dôkazov, tak priamych ako aj nepriamych pre vyslovenie bezpečného záveru, že skutok, ktorý je predmetom trestného stíhania je trestným činom a ak zostanú po vyčerpaní všetkých dôkazných prostriedkov pochybnosti o niektorej skutkovej okolnosti dôležitej pre zavinenie, je nevyhnutné obžalovaného oslobodiť spod obžaloby pri rešpektovaní zásady in dubio pro reo. Konajúci súd nekonal ani nad rámec ustanovenia § 1 Tr. poriadku ale v súlade s Tr. poriadkom, pretože v prerokúvanej veci bolo nevyhnutné posudzovať aj obsah dôkazov a úvahy prezentované z uznesenia o zastavení trestného stíhania, aby bolo možné vo veci spravodlivo rozhodnúť. Konajúci súd vykonal dôkazy v súlade s návrhom obžaloby, ktorá predložila spis ČVS: ORP-101/VYS-SL-2015 aj dôkazy obsiahnuté v ňom, pokiaľ boli zákonným spôsobom vykonané.

V závere si dovoľuje odvolací súd už len poznamenať, že samotná skutočnosť, že sa v pôvodnom trestnom konaní nepodarilo orgánom činným v trestnom konaní preukázať tvrdenia obžalovanej, ktorá bola v pôvodnom konaní v procesnom postavení svedka - poškodeného, ešte neznamená, že výsledok tohto konania možno automaticky premietnuť do záveru, že poškodená uviedla nepravdivé okolnosti. Skutočnosť, že tvrdenia takéhoto svedka - poškodeného boli nepravdivé, je nutné dokázať a to v miere bez rozumných pochybností, čo sa v posudzovanom prípade nestalo. V tomto smere treba tiež uviesť, že každý orgán trestného konania hodnotí vykonané dôkazy podľa § 2 ods. 12 Tr. por. v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov a podľa vlastného vnútorného presvedčenia. Odvolací súd nemôže preto vstupovať do tohto hodnotenia dôkazov a nariadiť súdu nižšieho stupňa k akým záverom má dospieť. Na základe týchto úvah možno potom vysloviť, že ak prvostupňový súd dospeje k určitému záveru a tento záver je výsledkom logického konania a uvažovania, nemožno mu potom vytknúť žiadne pochybenie. Okresný súd v napadnutom rozsudku sa starostlivo a dôsledne zaoberal všetkými vo veci existujúcimi dôkazmi a tieto správne a podrobne vyhodnotil podľa zásad uvedených v ustanovení § 2 ods. 12 Tr. por., pričom pochybil iba ohľadne dôvodu, pre ktorý mala byť obžalovaná spod obžaloby oslobodená.

Krajský súd zdôrazňuje, že dostatočným dôkazom o tom, že došlo ku krivému obvineniu a že toto bolo vedené úmyslom stíhať nevinného nie je sama osebe skutočnosť, že sa orgánom činným v trestnom konaní nepodarilo preukázať vinu tomu, kto bol inou osobou označený za páchatel'a (nález Ústavného súdu ČR sp. zn. IV. ÚS 485/2001 zo dňa 07.03.2002). Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ sa na podklade trestného oznámenia obžalovanej viedlo trestné stíhanie vo veci zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák., ktoré však bolo prokurátorom podľa § 215 ods. 1 písm. b) Tr. por. zastavené, nemôže táto skutočnosť automaticky, či skôr mechanicky znamenať, že skutkové okolnosti uvádzané obžalovanou v jej podnete na trestné stíhanie boli nepravdivé a už vôbec nie, že ním bola uvádzaná nepravda úmyselne s cieľom dosiahnuť obvinenie nevinnej osoby.

Vzhľadom k tomu, že dôkazy predložené stranou obžaloby, ktoré boli vykonané v súdnom konaní, nedávali spoľahlivý podklad pre vyslovenie viny obžalovanej a existujú tu pochybnosti o skutkových tvrdeniach obžaloby, Krajský súd v Prešove rozhodol spôsobom ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Rozhodnutie bolo prijaté jednomyseľne.
jednomyseľne

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.